

Zvláště často jsou postiženy německé dogy. Více než polovinu z nich s velkou pravděpodobností postihne torze žaludku a téměř čtvrtina pak onemocnění nepřežije.

TORZE žaludku

Torze žaludku je u psů v USA druhou nejčastější příčinou úhynu hned po rakovině. V poslední době byl zaznamenán výrazný nárůst případů; důvody jsou zatím neznámé.

Pes, u něhož je podezření na torzi čili obrácení žaludku, musí být neprodleně dopraven k veterinárnímu lékaři. Toto onemocnění, které bezprostředně ohrožuje život, nejčastěji postihuje starší psy (přibližně od 5 let) středních a velkých plemen s hlubokým hrudním košem a ochablými tkáněmi,

a především takové psy, kteří jsou krmeni jen jednou denně. Psy, kteří mají svou denní dávku rozdělenou do nejméně dvou porcí, postihne torze žaludku méně často. Pokud je diagnostikována torze žaludku, musí být nezbytně provedena operace, což ovšem - v závislosti na stavu postiženého zvířete - není vždy možné

a mnohdy končí smrtí. Úmrtnost na torzi žaludku je velmi vysoká, během prvních sedmi dnů po stanovení diagnózy umírá téměř jedna čtvrtina postižených zvířat. Přibližně polovina psů uhynie dříve, než vůbec dojde k léčbě. Čím horší je celkový zdravotní stav po příjezdu k veterinárnímu lékaři, tím menší je šance na přežití. Téměř 60 procent všech případů se odehrává v noci.

Majitelé německých dog, pozor!

Zvláště často jsou postiženy německé dogy. Více než polovinu z nich s velkou pravděpodobností postihne torze žaludku a téměř čtvrtina pak onemocnění nepřežije. Při torzi žaludku hrají velkou roli také genetické aspekty. Psi, kteří onemocněli torzí žaludku (nebo pokud to postihlo jejich příbuzné prvního stupně), by se neměli dále používat do chovu. Přesnou příčinu torze žaludku se dosud nepodařilo objasnit. Uvažuje se o tom, že vliv má

- Roztažení žaludku v důsledku příjmu velkého množství potravy (krmení jednou denně) a navíc ochabnutí tkání ve stáří.
- Rozvoj plynů v žaludku s následným převrácením.
- Pohyb po jídle a následné obrácení naplněného kmitajícího žaludku.

Zvracení, po němž ochabuje krevní oběh

Typickým projevem torze žaludku je zvracení, které nemá za důsledek vyzvracení obsahu žaludku; zpravidla pes ze sebe dostane jen malé množství tekutého šlemu. Zpočátku psi projevují neklid, který později přechází do apatie, protože krevní oběh už nespolečně pracuje. V důsledku převrácení žaludku se otočí velké cévy a slezina, takže dochází k extrémnímu zatížení krevního oběhu. V důsledku toho často přichází šok bezprostředně ohrožující život a poruchy srdečního rytmu. Tyto poruchy rytmu jsou obzvláště obávané, takže po určení diagnózy „torze žaludku“ je nejprve odlehčeno žaludku (punkcí prostřednictvím kanyly) a jsou léčeny poruchy srdečního rytmu. Následuje přívod tekutin žilním katétretem; teprve když se podaří krevní oběh stabilizovat, může dojít k operaci. Při operaci se žaludek vyprázdí a uvede se zpátky do normální polohy a pevně se přišije buď k žebrům, nebo k břišní stěně. Po operaci trvá ještě cca 3 dny nebezpečí, že u psa opětovně nastanou poruchy srdečního rytmu, které případně mohou být smrtelné. Pokud se rána dobře zahojí, může pacient dále vést naprosto normální

Správný způsob krmení jako prevence smrtelného nebezpečí

život. Bohužel však znovu může dojít k tomu, že nastane opakovaná torze žaludku. S provedenou operací klesá riziko opětovné torze na 4,3 procenta, zatímco neoperovaní psi trpí na opětovnou torzi z cca 66 procent. Úmrtnost při opakovaných torzích je větší než 80 procent.

Shrnutí:

Výsledky potvrzují správnost běžného doporučení podávat psům místo jedné velké dávky dvě až tři menší v průběhu dne jako vhodnou prevenci torze žaludku. Krmení minimálně dvakrát denně sice není zárukou, že pes nikdy nebude postižen torzí, ale toto opatření riziko výrazně snižuje.

Jednou denně? Hrozí smrtelné riziko...

V USA se vědci intenzivně zabývali tématem torze žaludku a jeho příčinami a nyní zveřejnili první výsledky k rizikovým faktorům způsobeným výživou. Zdá se, že významnou roli zde hraje počet denních krmných dávek. Méně dávek

zřejmě riziko torze zvyšuje. Větší množství v dávce zdvojnásobuje riziko torze žaludku, a to nezávisle na množství dávek denně. Největší riziko je u velkých a obřích plemen, pokud by byla krmena velkým množstvím potravy jen jednou denně. Zvláště ohrožená jsou obří plemena (nad 45 kilogramů). Tady riziko stoupá na trojnásobek.

Riziko: příliš těžký žaludek a příliš nízká váha

Zdá se, že jedna velká dávka denně rozšiřuje a ztěžuje žaludek, což se v průběhu času projeví roztažením vazů. Vazy psů, kteří prodělali torzi, jsou popisovány jako výrazně delší než u zdravých psů.

Podvýživení psi, kteří v prvním roce života prodělali nějaké těžké nebo chronické onemocnění, jsou ohroženi výrazně více. Z toho však nelze vyvozovat, zda se jedná o příčinu, nebo zda je tu jiná hlavní příčina tohoto onemocnění, která nakonec vede k torzi.

Zdá se, že zvýšené misky s potravou riziko ještě zvyšují. Naproti tomu namáčení suchého krmiva nemá ani pozitivní, ani negativní účinky.

„Pokud je diagnostikována torze žaludku, musí být nezbytně provedena operace.“

Další poznatek: vyššímu riziku jsou vystaveni psi, kteří dostávají jen jeden druh potravy. Studie provedená na irských setrech prokázala, že psi, kteří dostávali jen jeden druh krmení, byli vystaveni třikrát vyššímu riziku torze žaludku než kontrolní skupina, jež byla krmena směsí různých druhů. Souvislost mezi zvýšeným přívodem cukrů a torzí žaludku nebyla prokázána. *dr. Astrid Heinlové*